

De nabestaanden van Theo Jonkergouw proberen duizenden euro's voor het Zaans Medisch Centrum in te zamelen.

FOTO MARCEL MOLLE

“
Soms had mijn vader trillende benen van angst maar toen het apparaat aanstond was hij rustig

INTERVIEW Crowdfunding in ZMC voor apparaat dat Thera's overleden vader hoop gaf

Rust vinden op ic door naar vissen te kijken

Op de intensive care van het Zaans Medisch Centrum beleefde de vader van Thera van der Hoop lange en angstige nachten. Zijn leed werd overdag verzacht door een bijzonder apparaat dat films en video's op het plafond richtte. Ook al wist het zijn leven niet te redden, dochter Thera is uit dankbaarheid een crowdfunding gestart om de procedure Qwiek.up te kopen. Niet voor haarzelf, maar voor het ziekenhuis.

Daan Keijzer
d.keijzer@mediahuis.nl

Zaandam ■ Met ernstige ademhalingsproblemen belandde de 77-jarige Theo Jonkergouw eind december op de intensive care van het Zaans Medisch Centrum (ZMC). Hij was thuis van de trap gevallen en brak daarbij zijn nek. „Het begin van de nachtmerrie voor mijn vader en ons gezin”, vertelt zijn dochter Thera. „Hij is tot drie keer toe met spoed geïntubeerd en mijn vader heeft zich letterlijk drie keer teruggevochten uit de dood. Steeds liet hij een

enorme veerkracht zien. Wij zijn zo trots op hem.”

Ondanks de breuk in Jonkergouws nek wisten medici een tracheostoma aan te leggen, een buisje in de luchtpijp via een sneede in de hals. Op die manier kon Thera's vader weer fatsoenlijk ademen. „Wat hem toen parten begon te spelen, was angst. Omdat hij door de tracheostoma niet meer kon praten. Hij piekerde veel en de nachten waren lang.”

Qwiek.up

Toevallig liep er op hetzelfde moment een proef in het ziekenhuis waarbij een machine met de naam Qwiek.up (uitgesproken als

'kwiek') tijdelijk werd ingezet op de intensive care. Het apparaat zendt geluid en beelden uit, op muren en plafonds, geheel naar wens van de patiënt. Bedoeld om te prikkelen, herinneringen op te wekken of juist rust te bieden. Traditioneel wordt de Qwiek.up gebruikt in de ouderen- en gehandicaptenzorg, maar het ZMC kreeg de kans om het toestel uit te proberen op de ic.

Gek van aquaria

Tot grote blijdschap van de familie van Jonkergouw, een man die gek was van aquaria en de onderwaterwereld. Hij liet zich door het toestel vermaken met vissen in allerlei

kleuren die op de plafondpanelen van het ziekenhuis rondzwommen. „Hij gaf aan dat dit enorm rustgevend was en ook fijne afleiding gaf”, vervolgt Thera. „Soms had mijn vader trillende benen van angst, als het apparaat aanstond was hij rustig.” Helaas was de Qwiek.up maar kort beschikbaar omdat het deel was van een pilot. „Mijn vader heeft eigenlijk maar één dag gebruik gemaakt van het apparaat.”

De machine liet zo'n goede indruk achter op de familie van Jonkergouw, dat ze besloten over te gaan op een bijzondere actie. Dochter Thera startte in samenwerking met haar moeder en zus Carola een

Theo Jonkergouw

Theo Jonkergouw (1946-2023) was een prominent figuur in het Zaanse verenigingsleven. Zijn verdiensten voor sporthal De Struyck, de Zaanse Roller Club, speeltuinvereniging Theresia en het bestuur van de Rosmolenwijk leverde hem jaren terug al een benoeming tot lid in de orde van Oranje Nassau op. Wethouder Ronald Ootjers omschreef Jonkergouw destijds als een 'warm, sociaal mens, dat zich al jarenlang inzet voor de samenleving'. Jonkergouw was al in 1961 bestuurslid van speeltuinvereniging Theresia. De crematie vindt volgende week woensdag plaats en is open voor geliefden en vrienden. In de aula zal een kist worden neergezet voor donaties. De familie zegt een bijdrage aan de inzamelingsactie te verkiezen boven bloemen en kaarten.

De crematie van Theo Jonkergouw vindt aanstaande woensdag plaats, de familie roept om om dan ook te doneren voor de medische machine. FOTO MARCEL MOLLE

crowdfundingsactie. Om zo genoeg geld bij elkaar te sprokkelen om een Qwiek.up te kopen voor het Zaanse Medisch Centrum. „Vanuit mijn werk in de ouderenzorg weet ik hoe fijn en krachtig de machine kan zijn voor mensen”, licht ze toe.

Angst en verdriet

„Er heerst zoveel angst, verdriet en eenzaamheid op de ic. Gevoelens die de Qwiek.up zou kunnen wegnemen. Mijn vader is ook een aantal keer wakker geworden 's nachts, in de stress of zelfs in een delier. Het apparaat had hem vaker kunnen geruststellen en helpen terug te komen in het hier en nu. Het apparaat heeft zoveel mogelijkhe-

den; het projecteren van een aquarium is slechts een van de simpele dingen.”

Nadeel is dat de Qwiek.up verre van goedkoop is: de kostprijs is **ruim tienduizend euro**. „Het is duur en de aanvullende modules ook. Maar het is het zo waard.”

'Blijk van waardering'

Het ziekenhuis is niet bekend met het initiatief van de familie Jonkergouw maar meewerkend teamleider van de IC Roos Frohn noemt het een prachtig gebaar. „Hun crowdfunding is een mooie blijk van waardering aan onze zorg en de functie van het apparaat.” Ze geeft toe dat het ZMC behoefte

heeft aan een Qwiek.up op hun ic-afdeling, er is alleen geen geld voor beschikbaar. „We hebben het een week te leen gekregen van de fabrikant. Het heeft toen bewezen een hele nuttige dienst te verlenen en we zouden er graag een beetje willen hebben.”

Frohn somt de toegevoegde waarde van de machine op voor haar afdeling. „De Qwiek.up is goed voor drie dingen. Het kan het stervingsproces begeleiden met beeld en geluid dat nostalgie of herkenning oproept. Onrustige patiënten kunnen worden gekalmeerd en het is bij patiënten die veel pijn hebben een goede vorm van afleiding.”

Ondanks de welkome afleiding van de Qwiek.up overleed de vader van Thera afgelopen week. Na vijf weken op de ic te hebben gelegen, liet hij zijn familie weten niet verder behandeld te willen worden. Van der Hoop: „Hij schreef veel op zo'n uitwisbaar bordje en gaf aan klaar te zijn. Ik vroeg hem of hij bang was. Toen antwoordde hij: 'niet voor dood maar wel voor verdere behandeling.'”

Extra motivatie

Het geeft de familie extra motivatie om het benodigde geld op te halen. „Voor ons heeft de crowdfunding na het overlijden een extra dimensie gekregen.”

De in dit artikel vermelde prijs van ruim 10.000 euro voor een Qwiek.up is onjuist en gebaseerd op een bron die 'niet correct' blijkt te zijn geïnformeerd. We hebben pas na plaatsing van het artikel contact gehad met het Noord Hollands Dagblad en dit derhalve niet op tijd kunnen corrigeren.

De daadwerkelijke prijs van een Qwiek.up is € 7.150,-*

*op moment van verschijnen van dit artikel, 11 februari 2023